

Industrins lager 2009

NV0602

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggnings- och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	6
1.2	Fullständighet.....	6
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6
2.2.4	Svarsbortfall.....	7
2.2.5	Bearbetning.....	7
2.2.6	Modellantaganden.....	7

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid.....	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer.....	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Industrins lager

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

Postadress:

Besöksadress:

Kontaktperson:

Telefon:

Telefax:

E-post:

Statistiska Centralbyrån

Box 24 300, 104 51 Stockholm

Karlavägen 100, Stockholm

Olivia Hellberg

08-506 946 35

08-506 945 71

fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska Centralbyrån
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	Olivia Hellberg
<i>Telefon:</i>	08-506 946 35
<i>Telefax:</i>	08-506 945 71
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) samt SCB:s föreskrifter (SCB FS 1997:27).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet.

A.9 EU-reglering

För närvarande föreligger ingen EU-reglering, och sådan är ej heller aviserad. Däremot framhålls i EU:s manual för Short Term Statistics (STS) att lagerstatistik är av stor betydelse för att kunna översätta leveransuppgifter till produktion.

A.10 Syfte och historik

Lagerstatistiken ingår i det som kallas ekonomisk korttidsstatistik. Dess främsta syfte är att redovisa de kortsiktiga variationerna i industrins lager, med fördelning på lagertyper och branscher. Lagerstatistik har funnits som självständig statistikgren hos SCB sedan 1972.

A.11 Statistikanvändning

Inom SCB används lagerstatistiken som underlag för nationalräkenskapernas (NR) kvartalsvisa och årliga beräkningar av landets lagerinvestering, vilken utgör en del av bruttonationalprodukten (BNP). Dessutom görs specialberäkningar av industriproduktionen utifrån lagerstatistiken i kombination med månatligt industriproduktionsindex.

Viktiga externa användare av statistiken är Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet och Riksbanken, som använder siffrorna i olika prognosmodeller. Materialet är också av intresse för mer allmänna ekonomiobservatörer som exempelvis finansiella institut, branschorganisationer och media.

A.12 Uppläggnings- och genomförande

Det bearbetningsunderlag som ligger till grund för statistiken över industrins lager hämtas från enkätundersökningen Konjunkturstatistik för industrin. Inom ramen för undersökningen samlas lageruppgifter in en gång per kvartal.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Under 2009 har näringsgrensindelningen SNI 2007 införts i statistiken. Inga ytterligare förändringar är planerade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Inom produkten Industrins lager redovisas kvartalsvisa skattningar av lagerförändringarna inom den svenska industrisektorn, för ett antal olika branschgrupper och för fyra olika lagertyper. De fyra lagertyperna utgörs av insatsvaror, varor i arbete, färdiga produkter av egen tillverkning och handelsvaror. Lagerförändringarna redovisas värderat i 2005 års priser och i respektive kvartals medelpri- ser.

Lagerstatistiken bygger på material inhämtat via enkätundersökningen Konjunkturstatistik för industrin. Inom ramen för undersökningen samlas uppgifter om lagervärden in fyra gånger per år.

Lagerstatistikens kvalitet beror även av kvaliteten på de prisindex som används i beräkningarna av lagrens volymförändringar. I dagsläget används i deflateringen branschvisa sammanvägningar av producentprisindex (PPI) respektive prisindex för inhemsk tillgång (ITPI).

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrin är gemensam för statistikprodukterna Industrins leverans- och orderläge, Industrins kapacitetsutnyttjande och Industrins lager. Även Industriproduktionsindex bygger till övervägande del på uppgifter från undersökningen.

Undersökningsobjekten utgörs av så kallade verksamhetsenheter (VE), vilka

omfattar ett företags arbetsställen inom en och samma bransch. Endast arbetsställen i Sverige ingår. Undersökningen är i dagsläget funktionellt avgränsad, vilket innebär att endast de delar av enheten där industriverksamhet bedrivs inkluderas.

Rampopulationen består av samtliga företagsenheter (FE) inom näringsområdet *utvinning av mineral* och *tillverkningsindustri* (SNI B + C) vilka har minst 10 anställda. (Med undantag för SNI 16.1 tillfrågas emellertid endast företag med minst 50 anställda om lageruppgifter. Övriga svarar endast på uppgifter om månatliga leveranser.) Populationen hämtas från SCB:s företagsdatabas (FDB).

Urvalet byts ut i mars varje år. Detta för att företagsförändringar som har skett vid årskiftet ska fångas upp. Företagsenheter med fler än 200 anställda totalundersöks, medan ett slumpmässigt urval dras för de mindre.

Inför urvalsdragningen stratifieras populationen utifrån branschtillhörighet och antal anställda. Allokeringen sker sedan med avseende på företagets totala omsättning. Vid tidpunkten för urvalsdragningen är uppgifterna om branschtillhörighet och antal sysselsatta i de flesta fall två år gamla, medan omsättningsuppgifterna härrör från året innan.

1.1.2 Variabler

De variabler som undersöks är utgående lagerstockar per respektive kvartalsslut. Lagervärdena ska värderas till återanskaffnings- respektive försäljningsvärde per den sista dagen i kvartalet. Följande fyra lagertyper undersöks:

- **Handelsvaror:**
Produkter för försäljning utan bearbetning av observationsenheten.
- **Insatsprodukter:**
Råvaror, tillsatsvaror och halvfabrikat.
- **Produkter i arbete:**
Produkter under bearbetning för egen eller annans räkning.
- **Färdiga produkter av egen tillverkning:**
Produkter som framställts vid observationsenheten och som där inte avses bearbetas ytterligare innan försäljning.

1.1.3 Statistiska mått

Resultaten redovisas i form av kvartalsvisa lagervolymförändringar, värderat i 2005 års prisnivå respektive kvartalets medelpriser, för de fyra olika lagertyperna.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Volymförändringar framtas för ett 50-tal branschgrupper på finaste nivå, med branschindelning enligt näringsgrensindelningen SNI 2007, samt för ett 20-tal grupper på högre aggregationsnivåer.

1.1.5 Referenstider

Statistikens referenstidpunkter är årets fyra kalenderkvartal.

1.2. Fullständighet

Endast företagsenheter med minst 50 anställda (minst 10 för SNI 16.1) ingår i statistiken över industrins lager. Ingen tillräkning görs för de mindre företagen.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över industrins lager har inte fullt ut den tillförlitlighet som vore önskvärd för bl.a. Nationalräkenskapernas syften. Huvudorsaken till att statistiken är behäftad med osäkerhet är att uppgiftslämnarna har svårigheter att lämna säkra uppgifter om lagervärden till avsalu/återanskaffningspris per varje kvartalsslut.

Till detta tillkommer också den osäkerhet som följer av att statistiken baseras på en urvalsundersökning. Inga välgrundade uppskattningar av statistikens totalfel föreligger.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Se avsnitt 1.1.1.

2.2.2 Ramtäckning

Viss undertäckning förekommer då företag som nystartas mellan urvalstidpunkterna i de flesta fall inte kommer med i undersökningen.

2.2.3 Mätning

Eftersom många företag, främst mindre, inte har datorsystem som stöder kvartalsredovisning av lager är det troligt att betydande mätfel finns i statistiken. Även feltolkningar av anvisningarna kan leda till mätfel.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Under 2008 låg objektsbortfallet över samtliga branscher och kvartal i genomsnitt på 20 %.

2.2.5 *Bearbetning*

Efter dataregistrering kontrolleras uppgifterna med hjälp av ett granskningsprogram som tar hänsyn till företagets storlek och betydelse i den tillhörande branschen. Misstänkta fel följs upp med återkontakter. En granskning på branschnivå görs även efter uppräknings och bortfallskompensation.

2.2.6 *Modellantaganden*

För de företagsenheter som inte kan lämna uppgifter om egentillverkade varor värderade till avsalupris görs särskilda omräkningar. Dessa bygger på antaganden om konstanta försäljningsmarginaler inom respektive bransch och undersökningsår.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått redovisas för närvarande inte.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Lageruppgifter insamlas via undersökningen Konjunkturstatistik för industrin fyra gånger per år.

3.2 **Framställningstid**

Publicering sker ca 45 dagar efter respektive kvartalsslut.

3.3 **Punktlighet**

Samtliga undersökningar under perioden 2001-2008 har presenterats enligt fastställd publiceringsplan.

B.4 **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**

4.1 **Jämförbarhet över tiden**

Övergången från näringsgrensindelningen SNI2002 till SNI2007 påverkar jämförbarheten över tiden, liksom övergången från SNI69 till SNI92. (Övergången mellan SNI92 och SNI2002 innebar dock inga förändringar för lagerstatistiken.)

Lagerstatistik branschindelad efter SNI69 finns framtagen för perioden 1971 till 1994. Statistik enligt SNI92/SNI2002 finns för perioden 1990-2008. Från och med 2009 tas statistiken fram enligt SNI2007. Lagertypsstatistik för perioder före 1990 finns inte tillgänglig i databasen.

2001 höjdes gränsen för vilka företag som inkluderas i undersökningspopulationen från minst 10 till 50 anställda (gäller ej sågverksindustrin). Numera görs ingen tillräkning för de företag som ligger under den nivån.

För att förbättra jämförbarheten mellan lagerstatistiken och Nationalräkenskaperna publiceras sedan 2009 lagerstatistik i löpande priser värderad i respektive kvartals medelpriser. Dessutom publiceras lagertypsstatistiken i form av volymförändringar, i stället för stockar, vilket medför säkrare skattningar av förändringstalen. Dessa faktorer påverkar emellertid jämförbarheten mot tidigare publicerade tidsserier.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

På branschnivå försvåras jämförbarheten mellan åren av löpande förändringar i företagens organisation och verksamhet (exempelvis då ett företag byter bransch). Varje urvalsbyte innebär en uppdatering för att fånga in de organisationsförändringar som skett.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Sammanvändbarheten mellan lagerstatistiken och den övriga konjunkturstatistiken över industrin får anses vara god, då statistiken härrör från samma urvalsundersökning.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Resultaten publiceras på SCB:s hemsida samt i pressmeddelanden, ekonomisk snabbstatistik, SCB-Indikatorer och i Sveriges statistiska databaser.

5.2 Presentation

Resultaten presenteras i form av tabeller.

5.3 Dokumentation

Produkten är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem METAPLUS samt SCB Dok.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial från tidigare undersökningar. Forskare, utredare, m.fl. kan efter prövning få tillgång till aidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning.

5.5 Upplýsningstjänster

Vid frågor om statistiken kontakta Olivia Hellberg (08 – 5069 4635) eller Lars Öhman (08 – 5069 4688), alternativt konjind@scb.se.